

Jachtpalen Otto baron van Wassenaer van Catwijck

| | |
|---|---|
| Beschermd gezicht | Nee |
| Aantal onderdelen behorend tot het beschermd monument | 2 |
| Oorspronkelijke functie | Markering jachtgebied van Otto baron van Wassenaer van Catwijck |
| Datering/Bouwjaar | Ca. 1860 |

Inleiding

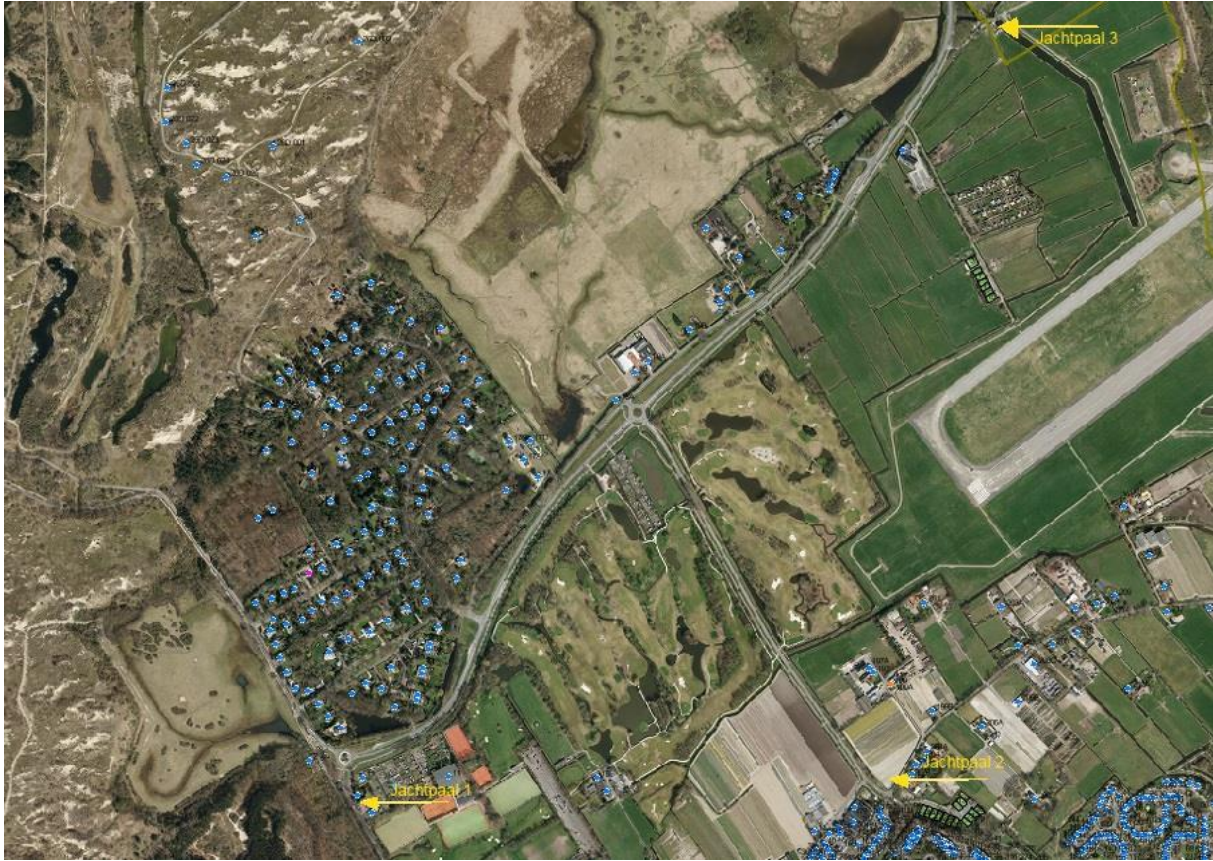
Het bijzondere aan de eigen jacht van de Baron van Wassenaer van Catwijck is dat het jachtrecht binnen dit gebied al vanaf de 13^{de} eeuw aan een en hetzelfde familiegeslacht toekwam, ver voor de Bataafse omwenteling. Het geslacht kent vele vertakkingen, waarbij de tak Van Wassenaer van Catwijck in 1822 de titel baron kreeg toegekend. Het was Otto baron van Wassenaer van Catwijck (Nijmegen 1823 - 's-Gravenhage 1887) die rond 1860 Rozenstein en Kokshorn kocht van de adellijke familie Kattendijke. Het geld kwam uit het huwelijk van de baron met de schatrijke koopmansdochter Jaqueline Hoffmann. Als kamerlid voor het district Leiden was hij een trouw volgeling van zijn neef, de bekende antirevolutionaire Groen van Prinsterer.

Stedenbouwkundige aspecten

Het is niet bekend in hoeverre de huidige grenspalen een gebied markeren dat overeenkomt met de oude grenzen uit de landsheerlijke periode. In ieder geval heeft de baron, zelf woonachtig in Den Haag en later Voorburg, in de negentiende eeuw de jachtgebieden (opnieuw) moeten verwerven. Het aangesloten gebied strekte zich uit over Wassenaar, Katwijk en Rijnsburg en betrof voornamelijk agrarische gronden tegen de duinstrook aan. In totaal zijn acht palen bekend, waarvan een verdwenen (jachtpaal 3 hieronder). Twee palen staan op het grondgebied van Wassenaar en vijf op het grondgebied van Katwijk. De verdwenen paal stond binnen de grenzen van Valkenburg.

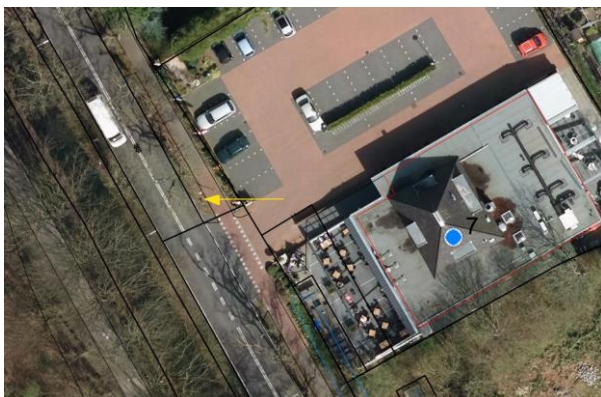
Architectonische beschrijving

De hardstenen palen zijn ongeveer 2 meter hoog en voorzien van een afgeronde kop en frijnwerk. Het opschrift op de palen in bas reliëf luidt: "Baron van Wassenaer van Katwyck eigen jagt".



Jachtpaal 1

| | |
|--------------------------|--|
| Adres (aanduiding) | Katwijkseweg bij 7 |
| Postcode | 2242 PA |
| Kadastraal nummer | B 8849 |
| GPS-coördinaten | 5215332N/438543E |
| XY-coördinaten | 86443 / 463267 |
| Omschrijving ligging | Tussen weg en fietspad |
| Kenmerken/bijzonderheden | Ca. 70 cm (alleen bovenzijde met tekst behouden) |



Jachtpaal 2

| | |
|--------------------------|---|
| Adres (aanduiding) | Hoek Oostdorperweg-Kokshornlaan |
| Postcode | n.v.t. |
| Kadastraal nummer | B 6431 |
| GPS-coördinaten | 5215386N/440143E |
| XY-coördinaten | 87539 / 463312 |
| Omschrijving ligging | Tussen weg en voetpad langs sloot, aan noordzijde weg |
| Kenmerken/bijzonderheden | Ca. 210 cm |



Jachtpaal 3

| | |
|--------------------------|---|
| Adres (aanduiding) | Katwijkseweg bij achteringang vliegveld Valkenburg |
| Postcode | n.v.t. |
| Kadastraal nummer | Gemeente Valkenburg ZH |
| GPS-coördinaten | 5216826N/440422E |
| XY-coördinaten | 87753 / 464911 |
| Omschrijving ligging | Naast schuur nabij bocht in Katwijkseweg, aan doodlopende insteekweg |
| Kenmerken/bijzonderheden | ca 160 cm Deze grenspaal stond 1,3 vanaf de gemeente grens op het grondgebied van Valkenburgh ZH. Deze paal is onderdeel van het ensemble, maar valt buiten de bescherming. Bij de laatste inventarisatie in 2016 was de paal niet aanwezig. |



Waardstelling

De jachtpalen zijn vanwege de cultuurhistorische - , architectuurhistorische- en ensemblewaarde van algemeen belang voor de gemeente Wassenaar

- als onderdeel van, als uitdrukking van en als herinnering aan de geschiedenis van Wassenaar;
- als fysieke herinnering aan de (jacht)gebieden van Otto baron van Wassenaer van Catwijck;
- vanwege de redelijk gaaf bewaarde hoofdvorm, materiaal en detaillering;
- vanwege de zeldzaamheid op nationaal niveau van de typologie van jachtpalen;
- vanwege de ruimtelijk-functionele relatie van de palen onderling.

Bijlagen

Foto's situatie 2012; afbeelding Google Earth; kadastrale kaart.

Literatuur/bronnen

Gemeentearchief/bouwdossiers; bezoek ter plaatse in 2012; Informatie Joost Veer; Informatie H.J v.d. Kamp inventarisatie 1991; <http://zhvijf.blogspot.nl>;
http://www.parlement.com/id/vq09llctp7xt/o_baron_van_wassenaer_van_catwijck